

Az Amerikai Egyesült Államok kialakulása

pluribus unum (sokból egy)

Bevándorlók északon és délen

- Észak

- Puritánok alapítják
(XVII. sz. Mayflower hajó - Angliából)
- protestánsok
- Farmergezdaság
 - » ipari termelés
- Iparcikkek termelése Dél részére (eladásra)

- Dél

- Bekapcsolódik az angol világkereskedelemben:
- » Nagybirtok / ültetvényes gazdálkodás
- gyapottermelés,
- fekete rabszolgák;

Előzmények

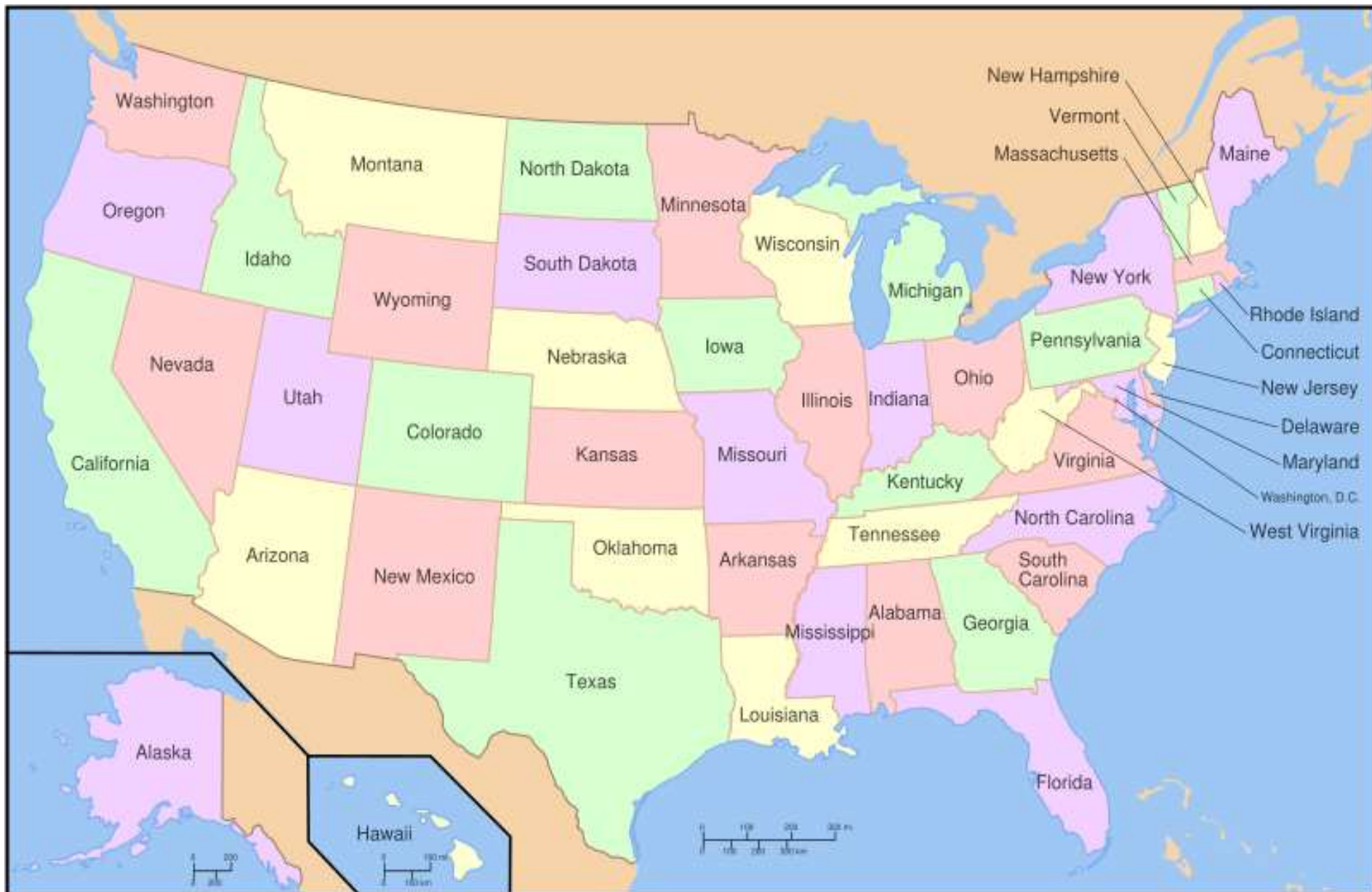
- A gyarmatok népességének gyarapodása

1620	2.500
1670	114.000
1720	300.000
1775	2.000.000

Az amerikai gyarmatok betelepülése

Új nagyhatalom születése

- A függetlenség kivívása → területi növekedés
(XIX. sz. közepén már a Csendes-óceán a határa)

Jellemzők:

- A **bevándorlók** létszáma óriási (munkaerő)
- Az **ipari forradalom** közvetlen átvétele-alkalmazása
- Tőkeerős vállalkozói réteg megjelenése (vasút*)
- Őslakos indiánok pusztulása/pusztítása
- **Monroe-elv**: „Amerika az amerikaiaké” → befolyás a szabaddá vált Latin-Amerikában

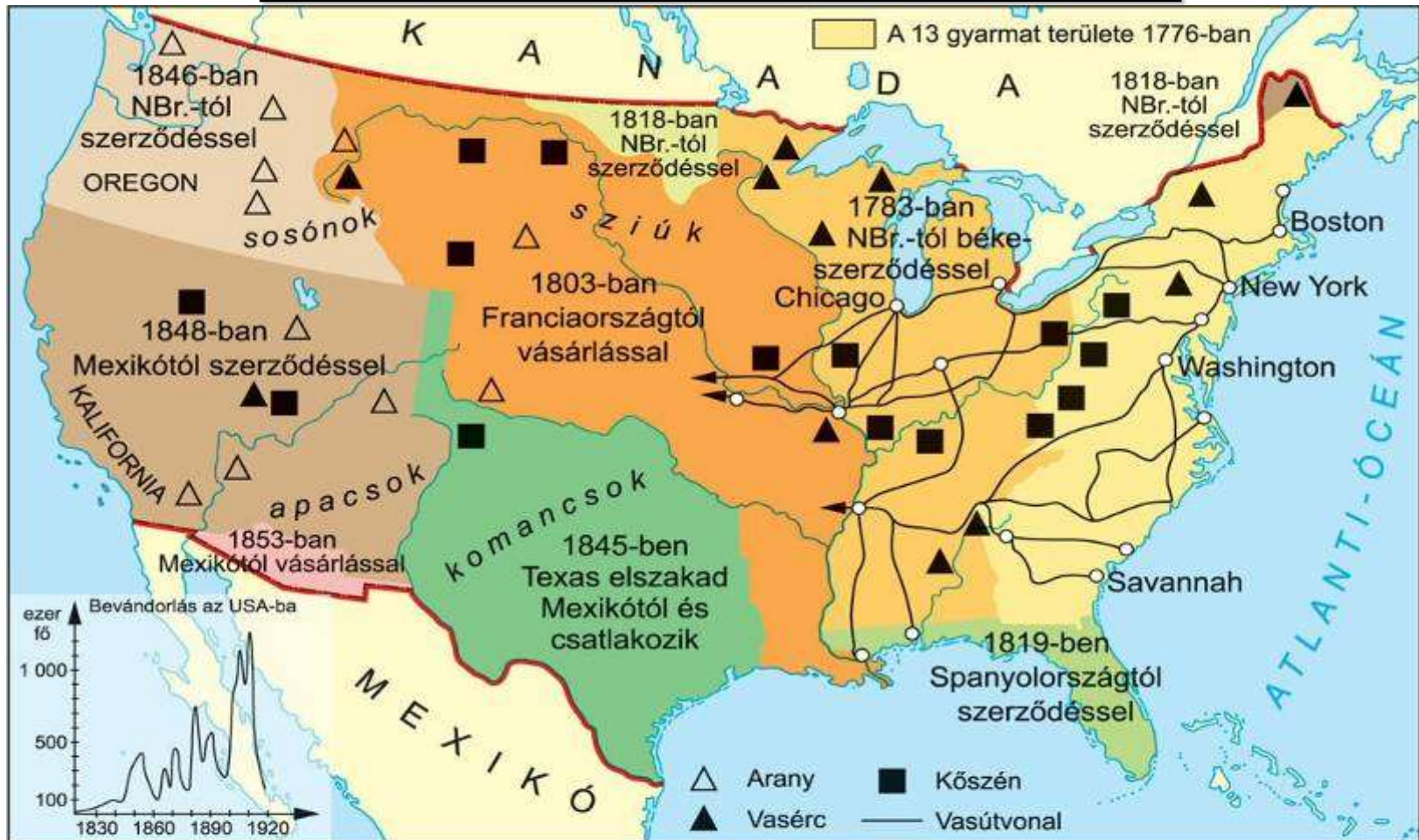

Tudtad?

Megöltek

**100 millió amerikai indiánt.
Elvették földjeiket, eltörtölték
történelmüket és kultúrájukat,
mindezt mégsem nevezik
népirtásnak.**

Az Egyesült Államok terjeszkedése a XIX. század első felében

Az amerikai vasúthálózat hosszának változása 1830 és 1860 között

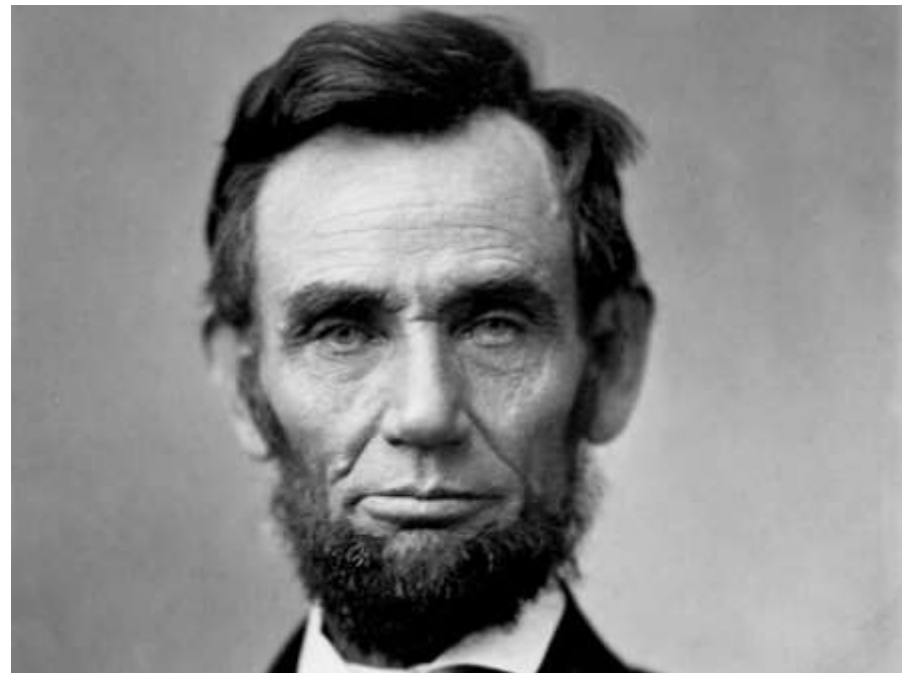
Út a polgárháború felé

- » Az ipari fejlődés óriási méreteket öltött
- A nemzetközi ker.-ben az USA **m.gazd-i termelő**
(**Észak** – **gabona, farmer**; **Dél** – **ültetvények, rabszolgák**)
- Északon fejlettebb az **ipari termelés** (iparcikkek)
 - » gazdasági érdekek küzdelme a jellemző (más struktúra)
 - É** – iparcikkeit délnek akarja eladni (bent tartani a terméket)
 - D** – Európával való szabad kereskedelem (nagy haszon)
 - » a konfliktusforrás az új területek csatlakozása volt
- ? Melyik struktúrát alkalmazzák rajta
- ? Engedélyezzék-e a rabszolgatartást
- » Északon előtérbe került a liberális gondolkodás
 - **a rabszolgaság eltörlése** (**abolicionista mozgalom**)

Út a polgárháború felé

1854 **Republikánus Párt** északon

- **védvám bevezetése** (hazai gazdaság védelme)
- **rabszolgafelszabadítás kérdése**
- **szabad földfoglalás** a farmereknek

1860 elnökválasztás » **Abraham Lincoln** (republikánus)

→ 11 déli állam kilép az Unióból →
Amerika két részre bomlik

Út a polgárháború felé

- **Unió** (északi csapatok) - Amerikai Egyesült Államok
- **Konföderáció** (déli csapatok) - Amerikai Konföderációs Államok

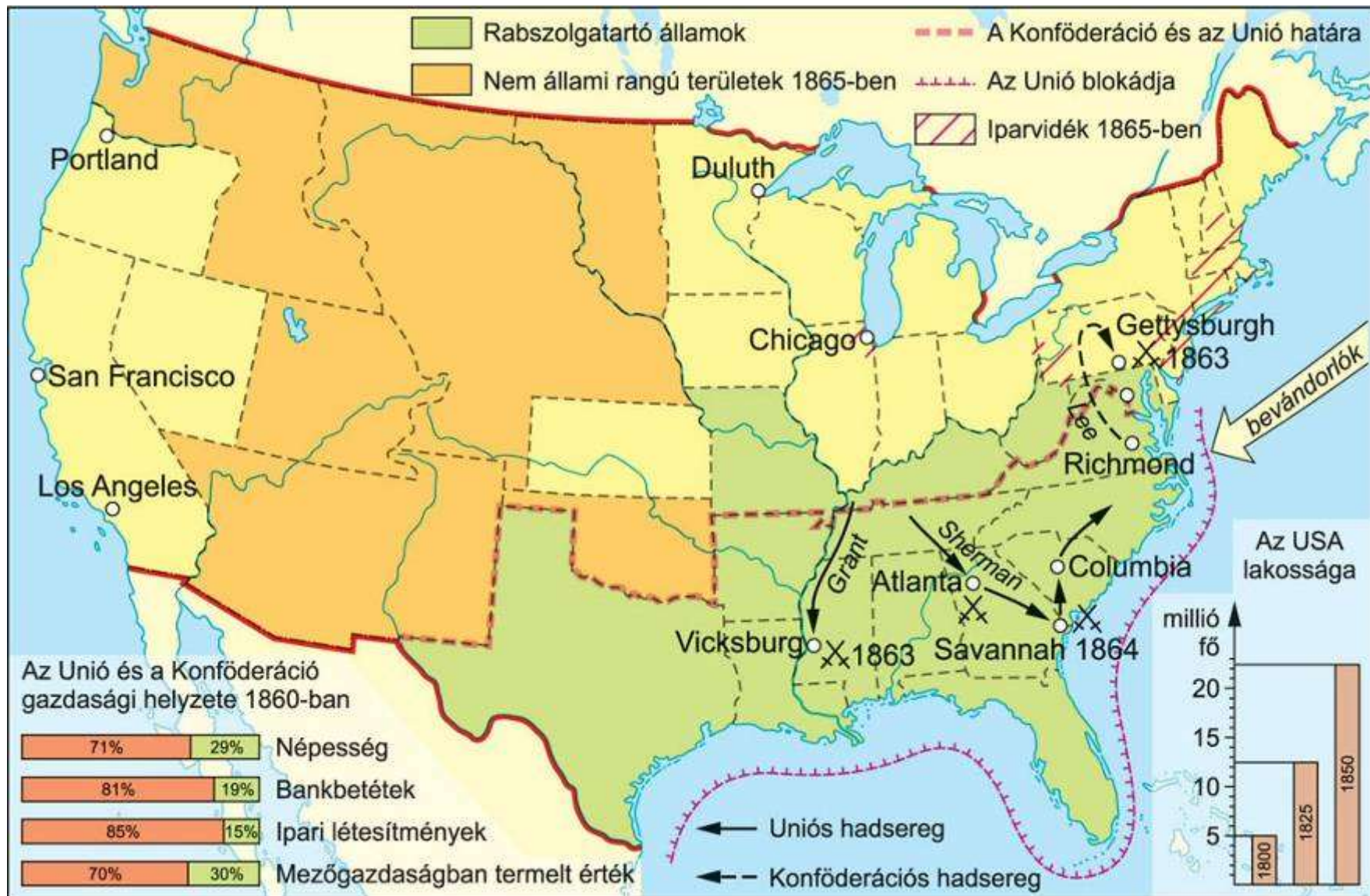
1861–1865 Polgárháború

- » az „első modern” háború (vasút, gőzhajó, stb.)
- » észak jobb feltételekkel és adottságokkal rendelkezett

Az amerikai polgárháború

(1861-1865)

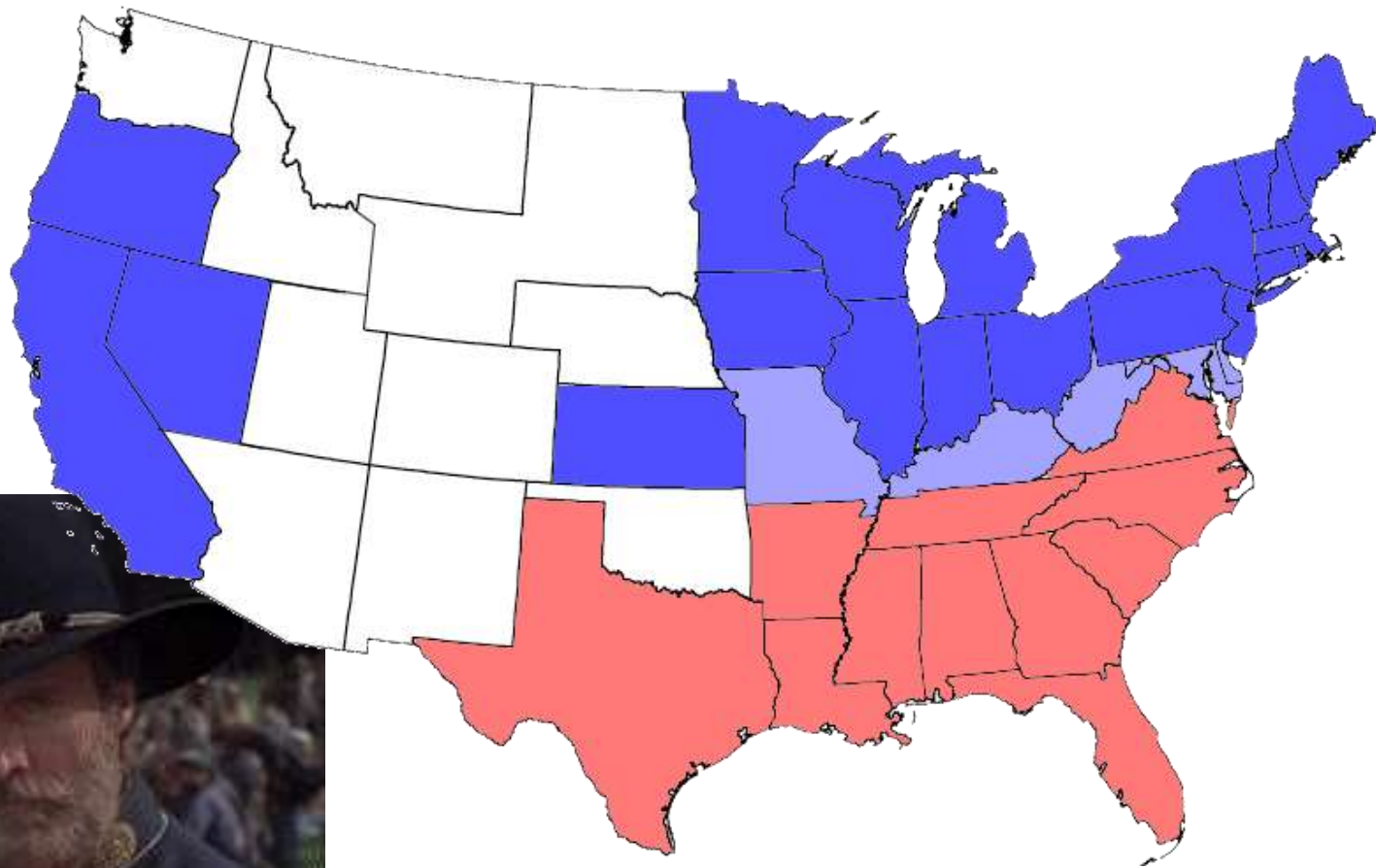

A szemben álló államok

vörös: **Konföderáció,**

kék: Unió,

Világoskék: **Uniós államok, amelyekben engedélyezték a rabszolgaságot**

Az amerikai polgárháború lefolyása

- » Kezdeti déli sikerek (itt vannak az amerikai haderő **képzett parancsnokai**, pl. Lee tábornok)
- » Északi viszont a jobb adottságai miatt felülkerekedik
 - Kétszer annyi lakos mint délen (22 millió ↔ 9 millió)
 - Az ipari erőforrások zöme északon volt
 - Az északiak flotta blokádjá elvágta Dél utánpótlását (Eu.)
 - Háború az ipari forr. vívmányaival (vasút, gőzhajó)

Az amerikai polgárháború lefolyása

1862 Lincoln **telepítési törvénye** (113 hold szabad föld -Ny.)

1863 Lincoln **felszabadítja a rabszolgákat**

1865 Észak győzelmével ér véget a polgárháború

- Az USA egységes maradt nagy belső piaccal (gazd.+)
- A rabszolgaság megszűnt
- Amerika rövid időn belül a világ gazdaság vezetője lett

Az amerikai polgárháború számvetése

(„észak dél ellen”)

Dátum: 1861. április 12. - 1865. április 9.

Helyszín: Főként az Egyesült Államok déli része

Eredmény: **Az unió győzelme, a rabszolgaság eltörlése**

Harcoló felek:

Amerikai Egyesült Államok ("Unió")

Amerikai Konföderációs Államok ("Konföderáció")

Parancsnokok Észak: Abraham Lincoln, Ulysses S. Grant
Dél: Jefferson Davis, Robert E. Lee

Haderő: É: 2 200 000 ↔ D: 1 064 000

Veszteségek: Észak : 360 000 halott + 275 200 sebesült
(ebből 110 000 a csaták során veszítette életét),

Dél: 258 000 halott + 137 000 sebesült
(ebből 93 000 a csaták során veszítette életét),

Köszönöm a figyelmet!